

Literackie, kulturowe i etniczne regionalizmy bałkańskie Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Bałkanistyka		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 03BAKS.13K.05215.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordinator zajęć	Paweł Dziadul		
Prowadzący zajęcia	Paweł Dziadul		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Rozwijanie umiejętności interpretacji zjawisk kulturowych oraz docenienia różnorodności kulturowej.
C2	Zdobywanie wiedzy ogólnej z zakresu terminologii etnologicznej i interpretacji antropologicznej zjawisk kulturowych, literackich i etnicznych (z ukierunkowaniem na specyfikę krajów bałkańskich).
C3	Rozwijanie zdolności do samodzielnej pracy i poznawanie zasady rozumienia kultur bałkańskich z perspektywy kultury własnej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma wiedzę o podstawowych pojęciach z zakresu antropologii kulturowej i literackiej pomocnych przy zrozumieniu specyfiki etnicznej i kulturowej regionu Bałkanów.	BAK_K1_W01, BAK_K1_W02	Kolokwium pisemne
W2	ma wiedzę o procesach etnicznych, kulturowych, społecznych i literackich na Bałkanach.	BAK_K1_W02, BAK_K1_W05	Kolokwium pisemne
W3	ma wiedzę o przeszłości poszczególnych regionów bałkańskich oraz współczesnej sytuacji Bałkanów.	BAK_K1_W02, BAK_K1_W04, BAK_K1_W05	Kolokwium pisemne
W4	ma wiedzę o kulturowych, literackich i etnicznych wyróżnikach regionalizmu na Półwyspie Bałkańskim.	BAK_K1_W02, BAK_K1_W05	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zdefiniować i opisać realia krajów bałkańskich z perspektywy literackich oraz kulturowych wyróżników regionalizmu.	BAK_K1_U01, BAK_K1_U04	Kolokwium pisemne
U2	zyskuje umiejętność interpretacji współczesnej sytuacji kulturowo-etnicznej Bałkanów.	BAK_K1_U02, BAK_K1_U03, BAK_K1_U04	Kolokwium pisemne
U3	zyskuje umiejętność analizy i syntezy różnorodnych tekstów, formułowania logicznych wniosków oraz budowania argumentacji służącej dyskusji na temat regionalizmu bałkańskiego w kontekście kulturowym, etnicznym i literackim.	BAK_K1_U02, BAK_K1_U03, BAK_K1_U04	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	dzięki poznaniu specyfiki regionalnej krajów Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do uczestniczenia w kontaktach międzynarodowych i interkulturowych.	BAK_K1_K02, BAK_K1_K04	Kolokwium pisemne
K2	dzięki poznaniu specyfiki regionalnej krajów Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do prowadzenia dialogu międzykulturowego.	BAK_K1_K02, BAK_K1_K05	Kolokwium pisemne
K3	jest gotów/gotowa do działań na rzecz popularyzacji dziedzictwa kulturowego regionów Półwyspu Bałkańskiego.	BAK_K1_K03, BAK_K1_K05	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Semestr 1: prezentacja pojęć z kompendium antropologicznego służących zrozumieniu kulturowo-etniczno-regionalnej specyfiki Bałkanów: konstrukt, wyróżnik, stereotyp, tożsamość, ideologia, struktury długiego i krótkiego trwania.	W1, W2, U1, K1, K2	Konwersatorium
2.	Semestr 1: przedstawienie kategorii antropologicznych warunkujących budowanie odrębności literackiej, kulturowej i etnicznej.	W1, W4, U2, U3, K3	Konwersatorium
3.	Semestr 1: prezentacja nowoczesnych teorii konstruowania odrębności etnicznej, narodowej, literackiej i kulturowej z odniesieniem do specyfiki bałkańskiej.	W2, W4, U1, U2, K2, K3	Konwersatorium
4.	Semestr 1: prezentacja różnych koncepcji narodotwórczych w odniesieniu do przeszłości i teraźniejszości krajów bałkańskich.	W2, W3, U2, U3, K1	Konwersatorium
5.	Semestr 2: przedstawienie współczesnego zróżnicowania etnicznego poszczególnych krajów bałkańskich ze względu na wyróżniki literackie i antropologiczne.	W3, W4, U1, U2, U3, K2, K3	Konwersatorium
6.	Semestr 2: prezentacja wybranych nurtów współczesnych koncepcji budowania odrębności w przestrzeni społeczno-kulturowej i literackiej krajów bałkańskich.	W1, W2, W3, U1, U3, K1	Konwersatorium
7.	Semestr 2: wskazanie czynników kształtujących rozmaite mitologie odrębności w perspektywie lokalnych kultur i literatur krajów bałkańskich.	W2, W3, U1, U2, K1	Konwersatorium
8.	Semestr 2: ukazanie relatywności sposobów pojmowania Bałkanów jako odrębnego regionu w perspektywie antropologicznej.	W2, W4, U2, U3, K3	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Zaliczenie kolokwium pisemnego (materiał obejmuje tematykę zajęć oraz dodatkowe lektury); dodatkowo: obecność (dopuszcza się dwie nieobecności nieusprawiedliwione) oraz aktywny udział w zajęciach.

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Zaliczenie kolokwium pisemnego (materiał obejmuje tematykę zajęć oraz dodatkowe lektury); dodatkowo: obecność (dopuszcza się dwie nieobecności nieusprawiedliwione) oraz aktywny udział w zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bałkanistyka Polska. Materiały z posiedzeń Naukowych Komisji Bałkanistycznej przy Komitecie Słowianoznawstwa PAN w latach 1972-73, Wrocław 1974.
2. Barth F. Grupy i granice etniczne: społeczna organizacja różnic kulturowych, [w:] M. Kempny, E. Nowicka (red.) Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, PWN, Warszawa, 2004, s. 348-377.
3. Branda A. C., On the Ethnological And Anthropological Trends in Eastern And Central Europe, "Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Studia Europea" XLIII, 1-2, 1998.
4. Clifford J., Praktyki przestrzenne: badania terenowe, podróże i praktyki dyscyplinujące w antropologii, [w:] M. Kempny, E. Nowicka (wyb.), Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, Warszawa 2004, s.139-179.
5. Drljaca D., Przynależność religijna jako podstawa tożsamości etnicznej (...), „Sprawy Narodowościowe”, t. II 1993, z. 1(2), s. 127-134.
6. Gołembski F., Geokulturowe uwarunkowania stosunków politycznych na Bałkanach, [w:] W. Konarski, A. Koseski (red.) Bałkany. Etnokulturowe podłoże konfliktów, Pułtusk 2005, s. 69-91.
7. Konarski W., Nacjonalizm i pojęcia powiązane. Interpretacje autorskie oraz wybrana egzemplifikacja, [w:] Bałkany. Etnokulturowe podłoże konfliktów, W. Konarski, A. Koseski (red.), Pułtusk 2005, s.11- 68.
8. Koseski A., Bałkańskie konflikty etniczne na przełomie XX i XXI stulecia, [w:] W. Konarski, A. Koseski (red.) Bałkany. Etnokulturowe podłoże konfliktów, Pułtusk 2005, s. 93- 120.

Dodatkowa

1. Hill R., My Europejczycy, wyd. Jacek Santorski, Warszawa 2004.
2. Kadare I., Krew za krew, Czytelnik, Warszawa 1988.
3. Kim Song-Ki, Residential Culture and National Characteristics of Romania, "Symposia. Caiete de etnologie si antropologie", 2004, s. 375-385.
4. Lubonja F., Nostalgia i ból, [w:] F. Modrzejewski M. Sznajderman (red.) Eseje o tęsknocie za komunizmem, wyd. Czarne, Wołowiec 2002.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zaliczenia	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
BAK_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do eksponowania znaczenia bałkanistyki dla prawidłowego funkcjonowania dialogu międzykulturowego oraz demonstrowania roli Bałkanów w kształtowaniu kulturowego, literackiego i społecznego oblicza Europy
BAK_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz poszanowania tradycji literackiej i dziedzictwa kulturowego Bałkanów
BAK_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami różnych kultur i tradycji oraz wykazania się otwartością i tolerancją wobec nich
BAK_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w życiu kulturalnym społeczności lokalnej oraz popularyzowania wiedzy o krajach, językach, literaturach i kulturach bałkańskich
BAK_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wynajdywać, analizować, ewaluować, selekcjonować i wykorzystywać informacje dotyczące kultury, języków, literatury, dziejów, życia społecznego i politycznego Półwyspu Bałkańskiego z wykorzystaniem ujęć teoretycznych i źródeł faktograficznych
BAK_K1_U02	Absolwent/ka potrafi stosując narzędzia naukowe literaturoznawstwa, historii, nauk o kulturze i religii oraz językoznawstwa, wykonywać operacje badawcze pozwalające na kompleksowe rozpatrywanie bałkanistycznych problemów literackich i kulturowych w typowych sytuacjach poznawczych, komunikacyjnych i w relacjach instytucjonalnych
BAK_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystując ustalenia ekspertów, merytorycznie argumentować oraz formułować wnioski w zakresie zagadnień związanych z językami, kulturą, literaturą, historią, sytuacją polityczną i społeczną oraz zróżnicowaniem religijnym Bałkanów
BAK_K1_U04	Absolwent/ka potrafi organizując prace indywidualną lub zespołową, porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie bałkanistyki w języku polskim i językach kierunkowych
BAK_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym zakresie terminologię, ujęcia teoretyczne i metodologiczne literaturoznawstwa, historii, nauk o kulturze i religii oraz językoznawstwa, a także ich interdyscyplinarny charakter w odniesieniu do badań bałkanistycznych
BAK_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zakresie zaawansowanym specyfikę krajów Półwyspu Bałkańskiego, ich historię, języki, przestrzeń kulturową i społeczną
BAK_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie związki kultury i literatury bałkańskiej z kulturową tradycją europejską, śródziemnomorską, folklorystyczną, otomańską i bizantyńską uwzględniające religijne zróżnicowanie społeczeństw bałkańskich
BAK_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie etniczną i geopolityczną strukturę Bałkanów, jej diachroniczne i synchroniczne uwarunkowania i przejawy oraz ich odzwierciedlenie w wytworach literackich i kulturowych